135. szám.

A „KELET“ előfizetési dija:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre . . . . . 16 frt.
Fél évre . . . . . 8 „
Negyedévre . . . . . 4 „
Egy hóra helyben . . . . . 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 6 kr.
Megjelenik a „Kelet“ mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.
Szerkesztői és kiadói szállás: főtér 4-ik szám.
Kéziratok nem adatnak vissza.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetési dijak.
Egy négyszög czentiméternyi tér ára 2 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknél külön kedvezményt is nyujt a kiadóhivatal.
Hirdetéseket fölvesznek:
Bécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus der Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallfisch-gasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau. Budapesten: Haasenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberger A. hirdetések felvételi irodája Budapesten Szervitatér 5. sz.
Nyilttéri czikkek
gármond sora után 25 krajczár fizetendő.

Tizedik évfolyam. 1880. Kolozsvár, kedd, junius 15

AZ ÜLÉSSZAK VÉGÉN.

(Sr.) Sok fontos törvényjavaslatot tárgyalt le csaknem rohamos gyorsasággal a képviselőház az utóbbi hetekben. A tiszavidéki vasut megvétele, a budapest-zimonyi vasut kiépitésének elrendelése, a déli vasut zágráb-károlyvárosi szakaszának megvásárlása, a határőrvidéki vasutak folytatása, rövid időn lőn elhatározva ugyan, de régen és hosszasan volt előkészitve; és ha már meg kelle ezeket tenni a forgalompolitika érdekében, akkor jobb volt most, mikor hitelviszonyaink kedvezőbbek és a megvásárolt, valamint kiépitendő vonalok által kelettel, déllel maguknak biztositjuk a nemzetközi összeköttetést, mintha egyfelől a pénz netaláni megdrágulását és másfelől a nemzetközi összeköttetésekben mások által való megelőztetésünket és elnyomatásunkat várjuk be. Ez az, mit sokan megérteni nem tudnak és ezek hangulatát kivánta némely ellenzéki szónok az ellenzék javára kizsákmányolni. Mert a követelést, hogy a vasutak csoportosittassanak, hogy állami kezelésbe vétessenek, hogy a nemzetközi összeköttetéseket magunk javára kizsákmányoljuk, felállitják, sürgetik és minden mulasztást, késedelmet, sőt csak az okszerü beosztással járó haladékot is duplán, triplán irnak fel a kormány kontójára, hangoztatván, hogy nincs vasuti politikája; mikor aztán a szép tervek elfogadásra ajánltatnak és azok ellen az irány, a kombináczió, a forgalompolitika szempontjából semmit felhozni nem tudnak, akkor előállanak a dolog másik oldalával és azt mondják, hogy a kormány az ország pénzügyeit megrontja, hogy szédeleg; persze ennek alapja az a feltevés, hogy vasutakat lehet vásárolni és épiteni — pénz nélkül. De ha az ember ebben az absurditásában, természetes szinében bemutatja, akkor láthatja mindenki, hogy itt kényszerito alternativa előtt állott a kormány és az ország egyaránt; mert a közlekedési és pénzügyi politika ellentétes követelményeit kelle kiegyeztetni és ez csak a mérték és idő kérdése. Minthogy pedig az elrendelt vasutak sürgősek és legnagyobb részben fedezetüket is nyujtják, igy nem mondhatni azt, hogy ez intézkedéseket kikerülni lehetett volna, vagy hogy azok által pénzügyeink nagyon terheltetnének és megrontatnának.

Azt hisszük, hogy kellően volt már méltatva e lapokban az erdélyi birtokviszonyok rendezéséről hozott törvény fontossága; egy kissé későn ugyan, de mégis megvan. És azt nem kell elfelednünk, hogy azt a sok igéretet, mit e tekintetben a kormányok és képviselők tettek — a Tisza-kormány váltotta be. Az a kormány, melyről épen a mérsékelt ellenzék egykori kolozsvári és mostani budapesti lapjában hirdette és hirdeti, hogy Erdély bajaival nem törődik. Igaz, hogy még sok tenni való van hátra; de a kormányban és kormánypártban az erdélyi ügyeknek most oly meleg és erélyes támogatói vannak, hogy bizton várjuk a többi intézkedéseket is.

Hanem hát most már az a kifogása az ellenzéknek, hogy a kormány nagyon sietteti a tárgyalásokat. De hisz a megoldott kérdések évek óta vitattatnak! azt csak nem lehet mondani, hogy előkészitve ne lennének és az már a mi parlamenti életünk megszokott jelensége, sőt valóságos eredménye, hogy ősztől májusig elpazaroltatik az idő költségvetési vitákra és csak májusban, meg junius első heteiben fordittatik figyelem (a mennyi még marad) a tulajdonképeni reformkérdésekre. Ugy, hogy mig általánosságban is 3—4 hétig elbeszélget a t. képviselőház az általános politikai helyzet felett, a mikor aztán a legnagyobb variatióban felhoznak mindent, a mi csak a nap alatt történik vagy történhetnék, addig a reformkérdésekre vagy nincs idő, vagy oly kevés, hogy csak egyet-egyet lehet nagy futtában megoldani. Szerencse, hogy e sürgős munka az idén a közlekedési politika és erdélyi birtokrendezés javára vált, s mert legalább a megadott alapon, a társadalom és a kormány tovább folytathatja müködését — minden dictió nélkül.

Hanem hát — hol van, mit csinál ez idő alatt az ellenzék? A szélbal birt annyi gyakorlati érzékkel, hogy a legfőbb vasuti kérdésben és a birtokrendezésben a kormánynyal tartott; csak a tiszavidéki „igazgató-tanács“-ból csinált egy kis „hetz“-et; nó de ez már természete; e nélkül élni nem tud. Hanem a „mérsékelt“ ellenzék önmagával viaskodott mind e kérdésekben, részben a kormánynyal, részben az ellen foglalva állást, igy bizonyitva be „öntudatos, egységes pártszervezetét és programmját“.

Az uj belügyi államtitkár. A hivatalos lap szombati száma a következő kinevezést közli:

Ő császári és apostoli királyi Felsége, legfelsőbb elhatározásával Prónay József országgyülési képviselőt, a belügyminiszterium vezetésével megbizott magyar miniszterelnök előterjesztése folytán, belügyminiszteri államtitkárrá méltóztatott legkegyelmesebben kinevezni.

KÜLFÖLD.

A konferencia munkálkodására nézve serényen folynak a kabinetek közt a tanácskozások, melyeknek czélja a részletek előzetes megállapitása, a munka beosztása, a tárgyalandó kérdések sorrendje stb. A technikai bizottságot illetőleg már megegyeztek abban, hogy ennek tagjai a diplomaták konferencziájától külön álló testületet s amannak mintegy tanácsát fogják képezni — ugy, hogy midőn a konferencziában technikai kérdések vettetnek föl, ezek a bizottsághoz utasittatnak, hogy mondjon rólok véleményt és illetőleg tegyen inditványt. Ily szerepet játszottak a berlini kongresszuson is a müszaki bizottságok. Ugyanez a technikai bizottság fog azután kiküldetni a határrendezésre, még pedig — mint jelentik — erős katonai őrizet alatt, hogy rablók támadásai ellen megóva legyen és kettős kordon között, melyet egyfelől török, másfelől görög csapatok fognak képezni az egész déli határ mentén, a hol a bizottságnak dolga lesz.

—

Bismarck herczeg e hó 11-én érzékeny vereséget szenvedett. Az egyházügyi törvényjavaslat tárgyalására kiküldött 21-es bizottság az egész javaslatot elvetette. A czentrum és a szabadelvü párt szavazott a javaslat ellen a konzervativekkel és szabad-konzervativekkel szemben. A javaslat tehát most ismét csak az eredeti szerkezetben fog a képviselőház elé visszakerülni. Előadó a konzervativ párt egyik tagja lesz.

A képviselőház ülése junius 11-én.

A czukoradó módositásáról szóló tjavaslat tárgyalása.

(Folytatás.)

Hegedüs Sándor mint a pénzügyi bizottság előadója, hosszabb beszédben fejtegeti a törvényjavaslat czélját és indokait. Elmondván, hogy közgazdasági és gyáripari tekintetben előnyöket foglal magában a törvényjavaslat, kifejti, hogy egyszersmind az adótétel s a megfelelőleg kontingált összegnek emelése ajánltatik ezen törvényjavaslatban oly módon, hogy a mostani 6 millió 500,000 frt egész a kiegyezés végéig 10 millióra menő konlingentált összeg megváltatik és már most jövőre campagneba felvétetik a 10 millió, a mit a gyárosok fizetni lesznek kénytelenek termelési képességükhöz mérten a két állam kincstáraiba és másfelől fokoztatik évenkint 400,000 forinttal, ugy, hogy e kiegyezés végén 8 év mulva 12 millió 800,000 forintra megy fel ezen összeg.

Gromon Dezső a felsőház jegyzője jelenti, hogy a főrendek elfogadták a főváros kölcsönének adómentesség éről szóló tjavaslatot.

A tjavaslat szentesités alá fog terjesztetni.

Helfy Ignácz roszalja, hogy a kormány 10 évre megkötött kereskedelmi egyességet tjavaslattal megbontja Ausztria kedveért. Áttérve a dologra, azt állitja, hogy a bizottságban kihallgatott 5 szakértő közül 3 osztrák gyáros volt, kik hazánkban csak fiókgyárak tartanakat, állitja továbbá azt, hogy nyilatkozataik oda irányultak, hogy e tjavaslat intézkedései kizárólag a magyar gyárost sujtsák. Végül a következő határozati javaslatot nyujtja be:

Tekintve, hogy a czukoradóról szóló törvényjavaslat egyenesen az osztrák kincstár és az osztrák gyárosok javára, ellenben a magyar kincstár, a magyar gyárosok, a magyar fogyasztók, a magyar czukoripar és a magyar mezőgazdaság világos kárára van irányozva, mondja ki a képviselőház, „hogy a beterjesztett törvényjavaslatot a tárgyalás alapjául el nem fogadja, hanem utasitja a kormányt, hogy a magyar czukoripar függetlenitésére a szükséges lépéseket megtegye. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Hegedüs Sándor előadó kimutatja, hogy a kihallgatott szakértők egyátalában nem osztrák gyárosok, továbbá, hogy a szakértők egyátalán nem nyilatkoztak ugy, hogy félnek az adóemeléstől.

Helfy Ignácznak helyreigazitó fölfogása után az elnök a tárgyalás folytatását a következő napra halasztja.

Mocsáry Lajos a belügyminiszterhez a következő interpellatiót intézi: Hajlandó-e a miniszter ur intézkedni a hazai hirlapok azon sérelmének orvoslása iránt, hogy bolti árultatásuk Bécsben meg nem engedtetik? Hajlandó-e nevezetesen más eszközök sikertelensége esetében visszatorlás alkalmazására oly formán, hogy a bécsi hirlapoknak Magyarországban való árultatása eltiltassék.“

Ki fog a miniszternek adatni.

Az ülés 2 órakor ért véget.

A képviselőház ülése junius 12-én

A képviselőház ez ülésén Ordódy Pál közlekedési miniszter a Tiszaszabályozás ügyében előterjesztést nyujt be, melyben elő van adva a Tiszaszabályozásnak története, a szabályozások mostani állása és a fejlődés érdekében teendő intézkedések, mindig tekintettel a külföldi szakértők véleményére. Ezután nehány már elfogadott törvényczikk harmadszori felolvasása után folytaáttk a czukoradóról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Orbán Balázs ugy látja, hogy e szerződésmódositás az osztrák kincstárnak biztosit évi 3 millió frt uj jövedelmet, s czukorfogyasztóink által az osztrák czukorgyárosoknak fizetett egy hasonló, ha nem nagyobb összeget. Az ily üdvtelen müveletben részt nem vehetvén, a törvényjavaslatot általánosságban sem fogadja el, s esatlakozik a Helfy által benyujtott határozati javaslathoz. Lukács Béla konstatálja, hogy a megkötött kiegyezés értelmében a magyarországi fogyasztók a czukor után az adó jelentékeny részét az osztrák kincstárnak fizetik. Ha most a czukoradó 3.000,000-val felemeltetik, a mint a törvényjavaslat tervezi, a károsodás ugyanily arányban növekedik s hozzávetőleg 700,000 forintra lehet tenni azon ujabb megkárositást, mely ezen adófelemelés folytán az osztrák kincstár érdekében a magyarországi fogyasztókra rovatik. Azért, hogy a magyar kincstár körülbelül 200,000 frt adót vehessen be, a törvényhozás kiró a magyarországi fogyasztókra 900,000 frtot, melyből 700,000 frt. az osztrák kincstáré. Ily pénzügyi politikával az egyensulyt helyreállitani a kormány sohasem fogja. Az ország azt hitte, hogy a kiegyezés aktái be vannak zárva, s ime rövid két év mulva ujabb áldozatokat kivánnak az országtól az osztrák kincstár érdekében. Wahrmann Mór sajnálja, hogy e törvényjavaslat a kellő előkészület nélkül tárgyaltatik, mert a ház tagjainak nem volt alkalmuk azt kellőleg tanulmányozni. A főczél az lett volna, hogy a czukoradó helyes reformja előkészittessék a magyar érdek szempontjából. Azt hiszi, hogy készülnie kell az országnak azon időre, midőn ismét a kiegyezés előtt fog állani. Ezt nem szabad az utolsó perczre hagyni. Épen azért mellőztetni kiván minden módositást a megalkotott törvényen, mig tisztában nincs a ház két kérdésre nézve: vajjon mit szándékozik a kormány tenni egyáltalában arra, hogy a czukoripar az országban fejlesztessék legalább azon mértékre, hogy megfeleljen a belső fogyasztásnak, és mit szándékozik tenni a kormány arra nézve, hogy a czukorból befolyó adó Magyarország igényeinek megfeleljen. Nem fogadja el a törvényjavaslatot. Láng Lajos a törvényjavaslat védelmére szólal fel. A pénzügyminiszter és az előadó felszólalása után a ház elfogadta a törvényjavaslatot.

Csider és Tisza Kálmán felszólalásai után elnök a hétfői ülés napirendjét adta elő. Ezután az ülés véget ért.

A TÖRVÉNYHATÓSÁGOKBÓL.

Torda-Aranyosmegyerendk. bizottmányi gyülése.

(Vége.)

4.) Miután mindazon községek, a hol a vasút elvonul, a legnagyobb mértékben vannak érdekelve, közgyülés a pályaudvarak és őrházak részére szükséges helyek ingyenes átadása iránt közre fog munkálni.

5.) Közgyülés kimondja, hogy az épitendő vasúttól jobb- és balrészen 7. kilometer távolságra fekvő községes gyalogos (5928 kézi) és igás (2046 igás) egész erejét olyan feltétellel adja át, hogy ezen erővel a megyei útak is azon helyeken használható állapotba hozassanak; s ha ezen munkaerő a megejtendő szakértői felméré-

---

A KELET TÁRCZÁJA.

Anya és leánya.

REGÉNY.

Irta:

Bentzon Th.

Harmadik rész.

XII.

(Folytatás.)

— Oly példa ez, melyet soha meg nem szűnök másoknak idézni, — végezte be szavait a fürge igazgatónő; de az ember szinte azt mondhatná, hogy hősies elhatározása kissé nehezére esik kedves Georgetténknek, — tette hozzá hirtelen, észrevéve a lányka szemeiből előtörő könyeket, melyeket ez nem volt képes viszszafojtani. Csak oly felindúltnak látszik, mint midőn első izben lépett be hozzánk. Tudja meg kedves gyermekem, hogy most nem mint kis lányt, hanem mint okos, felnőtt egyént fogjuk itt tekinteni, s meglehetős szabadságnak nézhet elébe. Szabad lesz sétálnia az elkülönitett kertben, saját könyvtáramban kedve szerint időzni; tökéletesen külön lakosztálya lesz, teljes felszereléssel, s egy asztalnál fog velem étkezni . . . csak azt az egyet sajnálom, hogy jelenleg egy fiatal lány sincs itt ugyanazon helyzetben . . . Nagyon egyedül lesz . . .

— Ezt óhajtom én is leginkább, — felelt élénken Georgette.

— Hogy nyugodtabban elmélkedhessék s inkább átadhassa magát tanulmányaink, nemde? Ezt tudom érteni.

Midőn Georgette megszabadúlt végre a Despreuxné időszerűtlen bókjai, magyarázatai, érdeklődése és alkalmatlan kiváncsiságától, s egyedül találta magát anyjával a tágas, kényelmes szobában, melyet számára rendeztek be, letérdelt anyja elé, kit önkénytesen készült elhagyni, s lelkiismerete ösztönétől, szive leggyöngédebb érzetétűl űzetve, megcsókolta kezeit, s a megbánás és szeretet kitörésével hévvel mondá:

— Kedves jó anyám, bocsáss meg! — E perczben ügy tetszett neki, hogy egy elfajult, hálátlan leány szerette volna a nélkűl, hogy szóljon, feltárni szivét anyja szemei előtt és esdve kérni őt, hogy olvassa ki, mennyi rettegést és kételyt zár az magában.

— Nincs mit megbocsássak neked, inkább áldalak, — felelt Villardné elfojtott hangon, keblére vonva őt. — Hallgass meg Georgette, ha voltak irántad elkövetett vétkeim, hadd enyésszenek ma el azok lelkedből . . .

— Vétkek, irányomban! . . . . Oh! mamám, kedves jó mamám . . . te mindig oly jó, túlságos jó voltál; én vagyok a rosz, hálátlan; én vagyok . . . Oh! ha tudnád! . . .

— Mitsem akarok tudni, — vágott gyorsan leánya szavába Villardné, — kétségkivűl a leghelyesebben cselekedtél. — Szilárdan eltökéltnek látszott, hogy nem engedi legyőzetni magát érzelmei által, és Georgette is igyekezett akaratához alkalmazkodni.

Csend állt be köztük; Georgette két kezével átölelte nyakát, s halvány arczát hozzá emelve, könyörögni látszott egy szerető tekintetért.

Villardné szemeit lehúnyva, hogy ne lássa leányáéinak kifejezését, halkan igy szólt ismét:

— Azt akarom, hogy boldog légy, igen, ügy akarok gondolni az én Georgettemre, hogy igy szólhassak magamban: — Ő boldog mégis mindenek daczára; . . . hallgass reám még egy kicsit kedves gyermekem . . . ha mindenek daczára felleled is boldogságodat egykor, azt nem fognád soha nekem köszönhetni. E perczben rettegés, zavar tömkelegébe tévedtél, melyből képtelen vagyok kiszabaditni lelkedet; . . . semmit nem tehetek erre nézve; . . . nem semmit — ismételte Villardné, midőn Georgette szavába akart vágni, — de egy másik tán fogja tehetni, — tette hozzá, egy levelet nyújtva át neki. — Ezt itt hagyom neked.

A fiatal leány, nemével a réműletnek, vette át a pecsétes boritékot, melyet anyja nyújtott feléje: — Ne hagyj itt még egy kicsit, kérlek ne hagyj itt!

— Meg kell lenni, — szakitá félbe szavait Villard-né, viszhangozva egész lelki erejét. Vissza fogok jönni még, de a dolgokról soha többé nem beszélünk. Mind az, mit szükséges tudnod, abból áll, hogy szabad vagy teljesen szived sugallata szerént cselekedni, mi mindig jó tanácsadód leend.

Ezzel Villardné kibontakozott leánya ölelő karjai közül, és nem sokára egy távozó kocsi zörgése hangzott fel a csendes utczáról. Ekkor Georgette áthatva, előtte egészen uj és mély hagyottság érzetétől, ágyára vetette magát s fejét párnájába sülyesztve, sirt hosszason, keservesen, mint sirnak az éj sötétében eltévedt támasz, vezető nélkűli gyermekek.

Midőn kissé magához tért, a lepecsételt levél, melyet földre ejtett volt, volt a legelső tárgy, mi szemébe ötlött; felvette, megforgatta kezében, ismételten elolvasta, az apró kerek betükkel reá irott czimet, mely nem nagyon olvasható volt, olyasmi, mit diákirásnak neveznek; azután heves kiváncsiságtól meglepve, hirtelen szétszakitotta a boritékot. Azóta megtudtam, hogy mit irt volt neki Dannemasse úr.

„Kedves leányom!

„Midőn ezt a levelet olvasni fogod, szükséged lesz szeretet- és támaszra. Jusson eszedbe az, hogy mindkettőt megtalálhatod atyád oldalánál, kinek részéről egyedűl benned van még reménye az életben.

Dannemasse György.“

„Grange . . .“

— Anyám! — kiáltott fel szilajúl Georgette. — ő lemond rólam, ő átad neki . . . Én nem akarom, az lehetetlen. Anyám, mindent neked köszönhetek. Nem ismerek, nem szeretek mást, csak téged. Vedd vissza szegény, szegény Georgettedet!

De anyja nem volt ott többé, hogy meghallhassa szavait . . .

Hol volt e perczben? Georgette arcza elkomorúlt, egy előtte még tűrhetlenebb arcz merűlt fel elméjében . . . a Thymeral arcza . . . Remegve fordult meg ágyában, ismét kezébe fogta a levelet, melyet messze dobott volt magától, s bárgyu merevséggel vonásain, kezdte tanulmányozni a benne foglaltató négy sort. Ily helyzetben töltötte az éjet.

(Folyt. köv.)

Egy alkalmi felköszöntés,

melyet a magyar irók- és művészek jun. 6-án Esztergomba tartott kirándulása alkalmával a társas disz-ebéd folyama alatt mondott Csikcsatószegi Győrffy Iván.

(Vége.)

A szerető székely feleség avatta föl ugyanis a szeretett férjét a nemesszékely nemzettagjává és testvérévé. A székely származásu nemes nőnek köszönheti a székely nép hazája, hogy a megszékelyesitett nemes férj lángoló lelkesedésének egész hevével testvérként szereti a szegény jó székely népet, s hogy szóval, szivvel, tettel és tollal tanusitja, hogy ő nem csak amolyan czimzetes titularis, hanem hát igazi tősgyökeres valóságos, nyilvánságos diszszékely, s hogy tiz székely — de mit mondok — száz székely szivében összevéve talán alig találnánk több szeretetet, mint a mennyivel ő a nemes székely nemzet iránt egymaga viseltetik.

De ünnepelt Urnőnk nemcsak jószágának

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

sek után elégtelennek mutatkoznék, közgyülés kimondja, hogy a szükséghez és körülményekhez mérten még több munkaerőt is helyez kilátásba a munkaerő igás 2 frttal és a kézi napszám 50 krtal napjára meglévén válfható.

6.) Azon esetben, ha a vasút épitésébe befektetett tőke a forgalom által annak 5 százalék kamatát nem jövedelmezné, a hiányzó jövedelem pótlásához a megye 10 évig évenként 2 ezer frttal hozzájárulását mondja ki ugy azonban, hogy ha ezen tiz év alatt a rendes kamatokon kivül nagyobb jövedelem mutatkoznék, a megye által az utmunka alapból kifizetett összeg viszszafizettessék.

Határzatilag kimondotta közgyülés, hogy ezen kamatbiztositás megadására csak addig kötelezi magát, mig a közmunkaerő felett a megye rendelkezik, — és csak is ekkor követelhető, a mikor a vasút M.-Ludastól-Beszterczéig megnyilik; kimondatott továbbá, hogy a kamat biztositás esete csak is akkor áll be, ha a M.-Ludastól Beszterczéig terjedő egész vonal (tehát nemcsak a megyeterületen keresztül vonuló rész az 5 százalék jövedelmet nem hajtaná ki.

7.) Végül határoztatott, hogy a megye erkölcsi befolyásával támogatni kész vasút vállalkozókat, hogy a vasút számára szükséges kavics telepek kisajátitása a legolcsóbban megtörténjék.

A kolozsmegyei vasút létesitő bizottság átirata folytán, a melyben felhivatik megyénk vasútlétesitő bizottsága, hogy a Kolozs,- Beszterczе, Naszód- és Tordaaranyosmegyék részéről szervezendő központi létesitő bizottságba 5 tagot válaszszon; megválasztattak rendes tagokul: főispán Br. Kemény György, Veress Dénes alispán, Rediger Béla, gr. Bethlen Géza, Betegh Ferencz, póttagakul: gr. Béldi Ákos és Ugron Sándor.

Megemlitem, hogy közgyülés ujolag felterjesztést határozott intézni az országgyüléshez a törvényben biztositott tor la-gyéresi vasúti szárny-vasutnak mielőbbi létesitése tárgyában.

A gyülés további folyamát több helyi érdekü apróbb ügyek tárgyalása töltötte ki.

Ülés vége d. e. fél 12 órakor.

Torda, 1880. jun. 10.

N. A.

APRÓ PUSKATŰZ.

Sohasem végez ocsmányabb munkát a nyelv, ez a legigénytelenebb, legrutabb, s mégis leghatalmasabb külső szerve az embernek, mint a mikor kijátsza a lelkiismeretet, nem azt mondja el, a mivel amaz megbizta, hanem közönségesen szólva: h a z u d i k.

A „Magyar Polgár“ lelkiismeretének ha van ilyen, jó lesz olykor ráneczba szedni a nyelvét, hogy ne mindig nekünk kelljen megleczkéztetni botlásaiért.

Azt is mondja példának okáért az a szerkesztőségi nyelv, hogy nem igaz, mintha dr. Nagy János ur a „Kelet“ szerkesztőségétől az ő ajánltatását kérte volna. Persze arra számit az a pajkos nyelv, hogy négyszemközt történvén a dolog, senki sem kapja rajta a botláson. Csakhogy elbizakodottságával megkezdve az Andrieux dolgában száz és száz embernek a szeme közé vágott hazugságon, egész az „Önvédelem“-ig, melynek mégczimével is fillentett (lévén az leginkább személyes támadás), nagyon sokszor és igen csufosan felsült ő kelme, s most sem hiszik el neki, a kik a „Kelet“ és „M. Polgár“ között levő régi baráti viszonyt ismerik, hogy a „Kelet“ az uj szerkesztőt, ki saját vallomása szerint már azelőtt is enyelgett egy-egy kicsit lapunkkal, minden felkérés nélkül ajánlotta volna a nagy közönségnek.

Mindezekből azonban azt látva, hogy a négyszemközti találkozásokról a nagy közönségnek az a bizonyos nyelv feltünő botlásokkal szokott referálni, a „Kelet“ megelégelte azt a négy esetet, a midőn a M. P. által elkövetett támadások után a csipősnek igérkező válasz sáfrán illata nem várt látogatásokat idézett elő, kivánatosnak látszik, hogy az a nyelv jövőre ne keresse az ilyen négyszemközti találkát.

* * *

A clique-ekről sokszor, sokfélét és sokat irtak itt is, ott is s a megszorult embereknek rendes menedéke aztán az a kifogás, hogy a cliquenek lettünk áldozatává!

Hát bizony clique sokféle van — elkezdve a vallásos társulatok, humán egyesületek, szabad kőmüvesek, politikai pártok, közgazdasági szövetkezetek, ipari és kereskedői vállalatok csoportjain, le egészen a társadalmi gyülekezetekig, irodalmi és müvészi, valamint mulatsági körökig. Ilyen cliquek vezették, például, a németalföldi szabadságharczot, az angol szabad-kereskedelmi eszmét diadalra, ilyenek készitették elé a magyar reformtörekvéseket s ilyenek müködnek minden egészséges közélettel biró ország, város közügyeiben, szolgálva a meggyőződés szerinti jót, sujtva, üldözve a gonoszt, pulyát.

Nem az a baj, tehát, ha valaki clique tagja, hanem az, ha önző, hitvány czélok kedvéért szövetkezett cliquet szolgál.

A M. P. is szolgált p. o. a közelebbi városi tisztujitás alkalmával egy cliquet s a Kelet is egy másikat. Hogy ez leverte amazt, lehet nagyon keserves dolog a Polgár szerkesztőjére és érdektársaira nézve, de nem látjuk okát, hogy e fölött a Kelet buslakodjék, sem, hogy szégyenkezzék azon, hogy a városi közügy győzedelmes cliquejének soraiban állt és áll.

A clique társszava a claque, a claque pedig, hol tapsol, hol fütyöl. Tehetünk mi róla, hogy miénk a taps és az övék a fütty?

* * *

A várfalvi harangozó lapunk utján figyelmezteti a M. P. szerkesztőjét, hogy, ha csak a vidéki levelezőségből akar ott megélni, gondolja meg kétszer is, mig követi a kis Lehel tanácsát, mert ő maga, a harangozó, igen jó egészségnek örvend s nem hajlandó egyhamar helyet adni, egy kis mellék-keresetre, az odatelepedő exszerkesztőnek.

* * *

Az ötven forintos kamat nélküli kölcsönre nézve, melyet évek mulva az átadó bizottságnak kelle napfényre deriteni, hogy az összeg valahára visszafizettessék, kérjük a volt tanácsjegyzőt, forduljon Dr. Brassai Sámuel, e. i. rector, Imre Sándor, e. i. prorector és Dr. Entz Géza tanár urakhoz s mult számunkban közreadott nyilatkozatuk ellenében magyarázza meg nekiek, hogy a kölcsön = előleg s bizonyitsa rájuk, hogy közülök ki a sógorát, ki a komáját féltette a városi tanácsosi aspiranstól s azért tettek 1879. deczemberében jelentést a dologról. mivel 1880. aprilisében tisztújitás volt Kolozsvártt. A farkas is igy forditotta meg a vizfolyását, mikor a bárányba belekötött.

* * *

Profont-kérdésnek nevezi a doctor ur a vitát, mely köztünk és lapja közt foly. Hogy ő profonttal él, meglátszik minden során — kissé sületlen, egy csipetnyi só sincs benne és szintugy kisárgállik minden szavából a korpa. Mi, ha nem is kalácshoz, de mégis legalább a jó kétszeres buza-kenyérhez vagyunk szokva, a mely jól kelt, jól sült, ize tetszős, héjja rószás, s az egész a legtáplálóbb eledel. A profontot neki hagyjuk.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

R e m é n y i A m e r i k á b a n. Clevelandból egy ott élő hazánkfia, Black József irja a Vasárnapi Ujságnak május 19-ikéről, hogy Amerikában most egyszerre több magyar müvész arat diadalokat. Murszka Ilma is mint „magyar“ énekesnő szerepelt, aztán Gerster Etelka asszoy hóditotta meg a közönséget. Reményi és Joseffi Ráfael zongoraművész még most vendégszerepelnek nagy tetszés közt. Reményi, ki 1878. vége óta van az Egyesült-Államokban a legtisztelteb művészi hirnevet szerezte meg. Clevelandban Reményi hatszor lépett föl, mindig oly nagy közönség előtt, a mennyi csak elférhetett a hangverseny-teremben, Május 12-én és 13 án zeneünnepély volt, melyet a zeneegyesületek rendeztek, legjelesb müvészeik közreműködésével. Reményi hegedü-játéka ragadta el legjobban a közönséget, többször kellett egyes zenedarabot ismételnie, s a kihivások alig értek véget; Reményi egyszersmind bemutatta a „Szabadság hymnusza“ czimü zenemüvét, melyet az Egyesült Államok népének ajánlott. A hymnuszt a zenekar adta elő s Reményi maga dirigált. A hallgatóság fölállt, tapsolt, éljenzett, a nők kendőiket lobogtatták. A lelkesedés teljes volt. Reményi mindenfelől meghivásokkal van elárasztva, ugy hogy egy év alatt sem tehet eleget azoknak.

Kivonat a „Budapesti Közlöny“-ből.

Á r v e r e s é s e k. Mügendt János 847 frt. 10 krra b. intl. jun. 30-án Netuson, Bruno di Sposetti 1735 frtra b. ingtl. jul.5-én Mirkvásáron, Gr. Csáky Rozália 93,542 frt. 5krra b. ingtl. aug. 9 én Piskin, Redánye Janku 271 frtra b. ingtl. jul. 16-án Pojenitzvojnin, Filimon Tódor 184 frt. 14 krra b. ingtl. jul. 10 én Szénlyón, Tóda Mihaila 632 frtra b. ingtl. jul. 30-án Alczinán, Reiter János 570 frt. 95 krra b. ingtl. aug. 5 én Vormágon árvereztetni fognak.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1880. jun. 14.

Helyi hirek.

— **Szinházunk** választmánya a kebelében gr. Mikes Miklós lemondásával megürült helyre br. Kemény Endrét ajánlotta föl a belügyminiszternek kinevezés végett. Valószinü, hogy közelebb még több hely betöltésére is sor kerül, miután a választmánynak három tagja is van olyan, ki városunkból végleg elköltözött s ezeket a választmány fölszólitá nyilatkozattételre, ha lesznek-e jövőre abban a helyzetben, hogy a gyülésekben rendszeresen részt vegyenek? — Itt emlitjük meg azt is, hogy a belügyminiszter, néhány lényegtelen módositással, véglegesen helybenhagyta a nyugdij-intézet alapszabályait, melyek az őszi időszak kezdetével lépnek hatályba. Valahára, tehát, létesül egyik feltétele a valódi értelmében vett állandó szinháznak.

— **Figyelmeztetés.** A kolozsvári róm. kath. elemi tanodában e tanév végén a vizsgálatok junius 18- és 19-kén, azaz: jövő pénteken és szombaton fognak tartatni, melyekre minden érdekletteket meghiv a tanodai igzgató.

— **A sétatár végén** a Szamos-árok hidja, a gyalog átjárón, rozzant állapotban szenved, az egyik kőoszlop keservesen dől a viz felé, a karfák az egyensulyt még kevés ideig ha tartják. Erről még egyszer megemlékeztünk, óva rendőrségünket az arra felé járástól, mert komolyan féltettük, hogy a vizbe potyognak. — Azóta nem is jár arra egy rendészethez tartozó közeg sem.

— **Majális-krónika.** A tüzoltó-egyesület tavaszi mulatsága szombaton megtartatott a lövészek berkében. A tánczter kiváló izléssel volt diszitve, különösen a tüzoltói eszközök csoportositása keltett figyelmet. A bejáratnál az óriási létra mécsesel vala kivilágitva, aljában pedig két öles Ö. T. betü lángolt. Egyébként a ligetben roppant közönség lehetett, mert az erdélyi tüzoltó-szövetség több ezer tagja volt képviselve Minorich Károly elnök által, s igy történt, hogy a négyeseket is elég szép számmal járták. Szép asszonyban, szép leányban nem volt hiány, láttuk Trandafir Miklósnét, ott volt dr. Óváry Kelemenné, Hutflesz Károlyné, Vikól Kálmánné, Horváth Gyuláné, Széky Miklósné, Deák Pálné, Dobál Antalné, Meskó Lukácsné, dr. Ajtai Sándorné, Mihály Lászlóné, Vörös Sándorné, Végh Bálintné stb. stb. A négyesek Á r k o s y Gyula ügyvédjelölt, illetőleg tüzoltó szakavatott őrvezetése alatt folytak le, csapatában álltak: Velits Kata, Folly Ádel, Kéler Ilona, Brencsán Sarolta, Mósel Jolán, Hantz Nina, Krémer és Hottner nővérek, Gurzó Aranka, Ábrahám Sára, Strasser Józefa, Csiki Teréz stb. kisasszonyok. A Salamon János nótái nem sokára Borszéken fogják a betegeket felüditeni, itt azonban az egészségesek szinte betegek lettek a sok tüzes csárdástól. Reggel három óra után Deák Pál főparancsnok nem adta ki rendeletét a — leszerelésre, és mégis megtörtént. Tegnap este ugyan e helyen roppant ágyuzást rendeztek az iparos ifjak, puskaporral csinálták maguknak a reclamot; durrogtatták a mozsarakat 6 órától 11-ig, hadd vegyen tudomást Kolozsvár, hogy ők is mulatnak. Szép közönség is gyült be a berekbe s elég vigan fogyasztották az éjszakát hajnalhasadásig.

— **Temetőnk leirását** kezdette meg három évvel ezelőtt Knapinski Kázmér lengyel származásu ur. A forradalomban végig harczolt, azután 1878-ig katasteri tisztviselő volt. Nejét Pécsi Annát 1877. nov. 26-án veszitette el, s e feletti bánatának enyhitését kereste a sirok kutatásában. A köztemetőt nyugattól kelet felé átmetsző keresztuton alóli egész rész, s a kutfelé felmenő ut és a kerti temetők közötti rész végig fel már készen van, a többi munkában. Mintegy 26 ezer sirt vett fel helyrajzilag, s az iratokat hasonló betükkel irta le. Azt állitják, hogy a mai ugynevezett s z á s z t e m e t ő betelése után 1588-ban nyilt meg a mai köztemető. Az emlitett gyüjteményben van két kis kőről két leirás 1595-ből, 1620. és 22. között s főleg utóbbi évben feltünő sok sirkő készült, melyből gyüjtő ur vagy ragályra, vagy másnemü pusztulásra következtet. E munkában levő gyüjtemény mindenesetre figyelmet érdemel. Főleg a 17-ik század sok kitünőségére vonatkozó adatokat tartalmaz. A gyüjtő szegény, hivatal nélküli ember, K.-Monostoron lakik a papnál. Másolásból él nyomoruisággal. Ha kenyérről nem kellene gondoskodni, ez évben elkészülne az egész temető leirásával. Kolozsváron még sok 2—3 száz éves törzscsalád van. A közönséget is érdekli. Felhivjuk rá a tanács és a kommunitás figyelmét. Kolozsvár történetének igen nevezetes kutforrása lenne az egész gyüjtemény. Valami segély utján oda kellene hatni, hogy minél előbb elkészüljön, s legalább könyomásban megjelenjék. A 16., 17. és 18. évszáz sok kitünő papja, tanára s más kitünősége fekszik e temetőben. Kegyeletből és historiai haszonért tehetnénk valamit.

— **Előleges értesités.** Ujolag egy érdekes kirándulás van kilátásba helyezve, a mennyiben a maros-újvári sóbánya-hivatal tisztikara — Juhó Ferencz bányatanácsos úr vezetése mellett a mult évihez hasonló bánya-ünnepélyt rendez. — A kirándulás folyó hó 29-én Péter és Pál ünnepnapján lesz külön kéjvonaton s tetemes leszállitott ár mellett, de miután egy bizonyos szám a résztvevőkre meghatározva, tehát jó előre figyelmeztetjük azokat; kik ezen alkalmat használni ohajtják, hogy jegyeztessék elé magukat, Bokros Ádám kereskedőczég üzlethelyiségében az e czélra nyitva álló iven. A kirándulás változatos sorrendjét maga idejében közölni fogjuk.

Hazai hirek.

— **Az erdélyrészi** háziipar- és iparfejlesztő egylet részére B. Kemény Gábor miniszter úr, a mig az egylet számára adandó segély összege a vallás- és közoktatásügyi miniszterium által megállapittatnék, előlegesen 1000 forintot utalványozott.

— **A budapesti** tudományos egyetem küldöttsége Prágában. A magyar tud. egyetem tanácsának azon kérelmére, hogy hol fogadná Rudolf trónörökös az egyetem küldöttségét, mely a bölcsészeti tiszteletbeli tudori oklevelet a főherczegnek átnyujtja, azon válasz érkezett, hogy Rudolt trónörökös a jövő pénteken Prágában fogadja az egyetem küldöttségét. Ennek folytán, mint az egyetem küldöttsége, Margó rektor, Greguss s Breznai dékánok szerdán Budapestről Prágába utaznak, hogy ott pénteken a trónörökös által fogadtassanak.

— **Az asztalos segédek strikeje** már hatodik napja tart s a munkaadók vonakodása mellett ugylátszik, a munka szünetelés még jó ideig eltarthat. Tegnap egyetlenegy munkaadó sem jelentkezett, mindamellett a tömeg nyugodt; csakis az a hir verte fel egy kissé a munkások eddigi nyugodtságát, hogy Gregersen-czég Prágába táviratozott volna csak munkásokért, Pécsről is érkezett buzditó levél, mely pénzsegélyt is helyezett kilátásba. Tegnap ismét 120 fiatal ember látogatta meg az ipar rajztanodát, kiket Vidéky János igazgató szivélyesen fogadott, és készséggel magyarázgatta nekik a kiállitott tárgyakat.

— **Veszett marhák.** Csikszeredáról irják az E—s-nek: A csik-somlyói, taploczai és csicsói havasi csordák közt több veszett-marha mutatkozott, a melyek azonnal lelövettek. Egy kóborló veszett eb marásai okozták a veszettséget.

— **Községek névváltoztatása.** Szolnok-Dobakamegye területén némely hasonnevü községnek egymástól való megkülönböztetése czéljából, megengedte a belügyminiszterium, hogy a csáki-gorbói járásban lévő Oláh-Vásárhely község jövőre Erdő-Oláh-Vásárhely, az ugyanazon járásban fekvő Muncsel község „Gorbó-Muncsel“, végre a deési járásban levő Vaád község „Kolostor-Vaád“ néven neveztessék.

— **Br. Kemény Gábor** miniszter ur a sepsi-szentgyörgyi szövőtanműhely számára egy smitó gép bevásárlása végett, 1400 frtot, 10 darab szövőszék bevásárlására (ezek a nép közt lesznek kiosztandók) 380 frtot utalványozott.

Vegyes hirek.

— **Egy török rabló kivégzése.** Skutariból május 28-ki kelettel irják a következőket: B e c s i r D s o s a hosszu ideig hirhedt zsivány volt, de kiterjedtebb rokonsága és ismeretsége miatt ártalmára lenni nem mert senki. Három zaptye és több egyén meggyilkolása miatt el volt ugyan fogva egynehányszor, de azért csak ki tudott szabadulni. A liga Gusinyébe küldte, hol azonban épen nem viselte jól magát, sőt csak a gyöngék fölött virtuskodott, s egy asszonyt le is lőtt. Ali bey tehát mint haszonvehetetlent, visszaküldte. Azóta e gaz ficzkó nyugodtan sétálgatott Skutari utczáin, a nélkül, hogy a rendőröktől legkisebb bántódása lett volna. Hogy megszabaduljanak tőle, fölszólitották többször, menjen Tusiba, hol, mivel a liga ellen izgatott, kötéllel várták. Minthogy pedig vonakodott engedelmeskedni, a liga és a kormány elhatározták, hogy a legközelebbi alkalommal lerázzák a nyakukról. Alkalom akadt. — Tegnapelőtt Dsosa megverte a népkert kavedsiját, ki másnap benyujtotta panaszát a kadinál. Kiadták az elfogatási parancsot, s 60—80 zaptye-nak kellett azt foganatositani. Hogy a dolgot feltünővé ne tegyék, a zaptye-ket szétosztották a körülfekvő utczákba, de egy csapat nizámot (sor-katona) is készen tartottak, attól tartván, hogy Dsosa barátai utczai harczot fognak kezdeni. Tiz zaptye bement a rabló házába, melynek udvarára Dsosa és szolgája kiléptek. A csaus felszólitotta: adja meg magát. Becsir azonban büszkébb volt, mint egy spanyol hidalgó, s azt válaszolta, hogy majd este, — azzal megfutott. A zaptyek körülvették, ő lőtt revolveréből háromszor, de nem talált. Most mindenfelülről ropogott feléje a puska, s Dsosa sebesülten futott a szomszédházba, a zaptyek utána; a szoba közepén feküdt a rabló. Sortüzet adtak rá. Meghalt. Összesen 60 lövés puffant el e pár percz alatt. Természetes, hogy e ház körül roppant nép gyült össze, mely azonban, midőn hire terjedt, hogy Dsosa barátai meg fogják támadni a katonákat, ijedten futott szét. A katonák magas ágyra fektették a rabló holttestét, melyből alá csöpögött a vér, s hatosával körülfogva azt, a puskát lövésre készen tartva, futottak vissza a kaszárnyába.

— **Akasztás** volt tegnap reggel hét órakor a lembergi börtönépület udvarán. A 23 éves Duczynski Blazejt végezték ki, a ki ez év januárjában Bieszanow mellett a Lepak-házaspárt bestiális kegyetlenséggel meggyilkolta és kirabolta. Az april 20-án tartott esküdtszéki végtárgyaláson egyhangulag vétkesnek mondták ki a gonosztevőt. — A halálos itélet ép ugy nem hatott rá, mint tegnap a kegyelem megtagadásának tudtuladása. — Elfásult bátorsággal ment a vesztőhelyre; egész lénye elárulta, hogy nincs benne a megbánásnak egy szikrája is. A fölakasztás után egy órával megállapitotta rajta az orvos a haláldermedetet. A kivégzést a brüni bakó, egy nyolczvan éves aggastyán hajtotta végre. Ez volt Lembergben az első akasztás 1876. óta.

és jóságának, nemcsak nemességének s nemzetiségének, de még n e v é n e k is osztályosává tette élettársát, a ki e kedves névben egy nagyon is találó praedicatumot bir, mert alig hihető, hogy nagy Magyarországon akadna még egy másik név olyan, melynek viselője oly igazán rászólgálna e szép előnévre, hogy L a b o r f a l v i. Erre aztán igazán nehezen lehetne elmondani, hogy: „lucus a non lucendo“ — laborfalvi a non laborando. Mert hisz mesés munkásságu koszorús irónk maga a megtestesült l a b o r, a ki laboratoriumának csodás termékenységével s csodaszép termékeivel évtizedek óta az egész müvelt világot gyönyörre és bámulatra ragadja, a ki munkásságát mint iró mindennap a honnak, s mint szerkesztő a mindennapi Honnak, s a mindenheti Üstökösnek is szenteli, s a ki ennyi sok labor, ennyi mesés mennyiségü munka mellett még oly csoda ember is, a ki ráért a királyért és hazáért szóval és szivvel, tanácscsal és tettel teljesitendő kötelességek körül mint törvényhozó is helyt állani, s helyét helyesen és teljesen be is tölteni.

És e mesés munkásság quantitása és qualitása közt megosztott csodálatunk közepette kérdezhetnők — a minthogy ezeren és ezerszer kérdezzük is, — hogy micsoda csudatalizmánnal biró égi geniusz lehet az, a kinek isteni ihletésétől hősünk e roppant munkásághoz elegendő erőt, lelket, lelkesedést s kitartást képes kölcsönözni?! E kérdésre bizvást egyértelmüleg hangozhatnék fel mindenfelől a felelet, hogy „Keresd az asszonyt“, mert „F é r f i s o r s a a n ő.“

És ha t o v á b b kérdezzük magunktól, mi lehet az a kedves kötelék, a mi ünnepelt vendégünknek, szépirodalmunk fölkent fejedelmének nemes szivét a szegény jó székely nemzet szerető szivével oly szorosan összefüzi?! erre csakis az lehet a felelet, hogy ez az elszakaszthatlan erős rózsalánczc nem egyéb, mint „E g y a s s z o n y i h a j s z á l.“

De már talán a téns társaság egy töredékének türelme is egy vastag hajszálon függ, s miután felköszöntésem fonalát egy két hang hajlandó ha nem is éppen hajmeresztő hosszunak, de nem is valami nagyon rövidnek találni: nehogy ezek én miattam valami rövidséget szenvedjenek, hát röviden bevégzem beszédemet, s miután egy magasztos mintaképben bemutattam, hogy „M i l y e n e k a n ő k“, legvégül még csak azt mondom, hogy „venio nunc ad fortissimum virum.“

Hogy ki légyen e vir? nem is kell mondanom.

Hisz ennek a nevét örli minden malom.

Azt hiszem, miszerint minden magasztalás mellőzésével elég csak megemlitenem, hogy e milliók által mindennap a szeretet is csodálat hódoló hangján emlegetett férfi, a magyar szépirodalom fényövezett nevü fejedelme, s jelenleg egyházfejedelmi székvárosunk kiválóan kedves vendége J ó k a i M ó r. Hölgyeim és Uraim! A hazai hires toasztirazóknak veterán választófejedelme, az ünnepélyes pohárköszöntések királyainak egyike a jó K i r á l y i P á l illenék ide ezen k i r á l y i p á r méltó megéneklésére, melyhez az én csekélységem vajmi elégtelen.

De mindamellett, midőn én itt ma nem csak a magunk, de mondhatnám milliók nevében, kiváló vendégeink e két kitünő, ragyogó gyöngyének tiszteletére és egészségére e gyöngyöző borral telt poharat, és ezzel együtt gyönge szavamat fölemelem: lelkemnek legmélyebb medréből meritett mély meggyőződéssel merem mindenkinek mondani, miszerint a legegetrázóbb mennydörgés morajánál messzibbre terjedő tájakig fogja erőtlen szózatom az ezerszeresen fölharsanó visszhang visszaverődését fölkelteni.

Igen is, mert ma Magyarország népeinek millióival, h é t s z á z e z e r n y i s z é k e l y szerető szivének szavazata csatlakozik mihozzánk, hogy osztozó atyafiákul fogadjuk őket, legalább az ünnepeltjeink iránt osztatlan szeretet, kifejezése körüli osztozkodásban, s midőn én most m i n t s z é k e l y e m b e r a s z é k e l y n e m z e t l e á n y á n a k L a b o r f a l v i R ó z á n a k J ó k a i n é ő n a g y s á g á n a k s a székely nép szerető testvérének Jókai Mórnak egészségére poharat emelek, bizonyára több mint félmillió székely szerető szivének érzelmét tolmácsolom, s ha ez érzelem felriadó hangja valamenyi székely kebeléből egyszerre s egyesülten találna történetesen kitörni: a Hargita harsogna, a Retyetáz recsegne, s a Kárpátok kárpitjai megrepedeznének az egetrázó éljen riadalra, midőn azt kivánom, hogy a székely nemzetnek büszkeségét és diszét L a b o r f a v i R ó z a Ő nagyságát, Jókainénkat, kedves férjével a diszszékely J ó k a i M ó r r a l együtt és egyetemben az Ur Isten igen igen sokáig éltesse.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

— **Az amerikai börziánerek** csinos kis cselt gondoltak ki. Megvesztegettek egy táviró hivatalnokot, Hollister Tamást, hogy legyen segitségükre a Pacific-vasut és bányarészvényeket leverni. E czélra el kellett volna vágnia a sodronyokat és egy külön pusztán ujra lekapcsolt sodronyon, ott elhelyezett telep segélyével a következőt távirni az agenturáknak: „Ma reggel 10 órakor roppant hullámcsapás özönlött San-Franciscoba s pár percz alatt elboritotta a várost. A viz behatolt a szárazföldre, mig Sakramento és Stockton folyói tiz lábbal emelkedtek. Comstolk bányái teljesen viz alatt állanak. Egyéb részletek hiányoznak.“ Minthogy azonban a börziánerek a ravasz terv kivitelét halogatták, rá jöttek a turpisságra s a megvesztegetett távirót elfogták.

— **Vízmentő anyag**. Mint a Times irja, egy tartalékos tiszt ujabban oly anyagot talált fel, mely képesekké teszi a tárgyakat, hogy a viznek ellenálljanak. A különös anyagot, mely ezt a tulajdont a tárgyaknak adni képes, egy kis sajtóba teszik, melybe maga a tárgy is tétetik, ha viz számára átjárhatlanná tenni akarjuk. Egy vég selyem alig két perczny idő alatt szalad át rajta, a nélkül, hogy akár puhasága, tartóssága, fénye vagy szine megváltoznék. — Kész ruhákat, papirt, kalapot stb., mind oly állapotba lehet általa hozni, hogy a vizet legcsekélyebb mértékben sem eresztik át. Próbát tettek ruha szövetekkel, az mely ily módon át lett dolgozva, — külsőleg meg sem volt különböztethető a másiktól — annyira megtartotta egyébb más tulajdonait, de a vizet akár mérni lehetett vele, holott az át nem dolgozott azonnal saturálva lett a viztől. Még a legfinyásabb rózsaszin sem szenvedett általa legcsekélyebb változást sem. Ez az uj anyag hivatva van rá, hogy nevezetes szerepet vigyen az ember háztartásában. Ha egyelőre nem is lenne belőle más hasznunk mint az, hogy száraz lábbal mehetünk át a tócsákon, s esernyő nélkül sem ázunk meg a legnagyobb esőben sem, már akkor is kivánatos lenne, hogy mentől hamarább és szélesebb körben elterjedjen.

— **Fegyencz házasságok**. Az orosz fegyházakban kötött házasságokról a következőket irják Woroneschből: Az itteni fegyház lakói között az a hir terjedt el, hogy a kényszer munkára itélt nős fegyenczek Schalinba küldetnek és ott letelepittetnek, ha felségeik oda kisérik. Ott az élet szabad, ép oly jó, mint itt és a Schalinba vezető tengeri uton sokkal jobb utazni, mint a Szibériába vezető hosszu országuton. A nőtlen fegyenczek ennélfogva házasodni iparkodnak. Miután pedig élettársukat a fegyencznők közül választják, nem ritkán szép párok kerülnek össze. Egy katona, ki szolgálatának teljesitése közben, egy altisztet megölt és ezért 20 évi kényszer munkára itéltetett, az itélet kihirdetésekor nagy lármát csapott, mert nem itélték halálra, mint azt várta. Utóbb azonban ujra megbrátakozott az élettel, és elvett egy fegyencznőt, ki megölte — a férjét. E gyönyörü párnak multja elég biztositékot nyujt a boldog házas életre.

— **Bonapartista tüntetès**. Párisban a Louis Eugéne Napoleon emlékezetére tartatni szokott gyászmise mult hétfőn volt a Saint-Augustin templomban, a bonapartisták élénk részvételével. A templom tömve volt. Az egyház előtti téren néhány ezer ember állt, nagy részök kiváncsi bámész. Mikor az isteni tiszteletnek vége volt s az ájtatos közönség kifele vonult a templomból, köztük Paul de Cassagnac, a tömeg mozogni kezdett. Erre egy rendőrbiztos lépett Cassagnachoz: „Ön kijelentette a miniszter előtt“, ugy mondá, „hogy felelős mindenért.“ — „Igenis“, felelt Cassagnac. És im egy intésére — irja a Pays,— elhallgattak a hivek. Csak egy ember nem állhatta meg, hogy hatalmas hangon ne kiáltsa: „Éljen Cassagnac!, mire egy más hang nem kevesebb erővel felelt: „Le vele!“ Most verekedés tört ki s nyolcz ellenszegülőt befogott a rendőrség. A befogottak közt volt az Univers egy munkatársa s bizonyos Cardon, ki a Courier de Versailles egykori dolgozótársának mondja magát. Csakhamar szélnek eresztették mindnyáját. A templom előtt ibolyabokrétákat, a Lulu arczképével ellátott medaillonokat s más bonapartista jelvényeket árultak. Kináltak két képet is, melynek egyiken a császári herczeg felhőn lebeg az égbe, a másikán pedig Eugénia excsászárné térdel a fészület előtt, mig fölötte egy felhőn vizió-szerüleg a zulukkal élethalálharczot vivó herceg látszik.

— **A dráma megoldása**. A mit a párisi irok leleményessége éveken keresztül hiába keresett, a házasságtörés drámájának eredeti megoldását feltalálta egy Grant-departementbeli egyszerü parasztember. Bardnak hivják ezt a dramatur—got s Pont-Szait-Esprit nevü faluban lakik. Jó barátai felfedezték előtte, hogy felesége öt megcsalja, s hogy szomszédja, André a szerencsés halandó, kit a menyecske előnyben részesit. — Bard hazaérkezve ily szavakkal köszönté a hütelent, „Mindent tudok! Nesze fogd e revolvert, kedvesednek légyottot fogsz adni s meglövöd. A menyecske egészen természetesnek tartá borzasztó bünének ilyetén megtorlasát s férje parancsát szószerint teljesité. Midőn Andre a kitüzött órában meglátogatta, az álnok teremtés behitta őt szobájába s egy gyilkos golyót röpitett beléje. A csábitó seb ugyanoly természetü volt, a minőt Mac Mahon kapott Sedán alatt, szerencsére az orvosok könnyen kivehették testéből a golyót. Az eredeti férjet és szerelmetes hitvesét — esküdtszék elé idézték, mely őket a minapi tárgyaláson — felmentette.

— **Botrány a Yildiz-kioszkban** A pétervári Beregnek irják Konstnatinápolyból: kevéssel a török miniszterváltság előtt a rendőrminister megjelent a szultán palotájában, hogy panaszt tegyen a pénzügyministerre, a ki már hónapok óta nem engedi kiadni a rendőri hivatalnokok fizetését. Hafiz pasa ott találta a palotában Szaid pasa volt ministerelnököt, s ennek kezdett panaszkodni. Szaid pasa formálisan dühöngő lett s remegő hangon válaszolt: „Menjen a pokolba! A porta parancsól önneks önnek teljesitenie kell parancsait.“ E beszéd által megsértve. Hafiz egy megvető kézmozdulatot tett. „Azt hiszi ön,“ kiáltott erre Szaid pasa, “hogy önnek joga van, nekem parancsolni?“ Ekkor már a rendőrminisztert is elhagyta a türelme, s yatagánt ragadva, rohant a miniszterelnökre és igy szólt: „Hát azt gondolya ön, eogy-inasa vagyak hogy ilyen hangon mer velem beszélni? A lár mára besietett néhány szárnysegéd s szétválasz- tottea két minisztert a kik már akkor ölre men tek. Szaid passa ott maradt a kioszkban, Hafiz ellenben parancsot kapott, hogy feküdjék le s jelentse ki, hogy beteg. Este közöltek a lapok, hogy a rendőrminiszter beteg. Alig tudták meg ezt a rendőrtisztek, azonnal testületileg mentek „beteg“ felyebbvalójokhoz s kifejezték neki hálájukat. S ezek a tisztek még ugyanaz éjjel összeesküvést csináltak, s 150 ember éj idején megrohanta a Yildiz-kioszkot. De a testőrség visszaverte őket és sokakat elfogott közülök.

— **Uj istenre van szükség** Lema hivőinek, mivel a jelenlegi Dalai Lema veszélyesen beteg. Az uj istent régi jog szerint China császára, Tibet patronusa nevezi ki s ezérta tibeti papok már kérvényt s nyujtottak be a császárhoz. A Dalai Lamának nem rossz dolga van több millió forint évi jövedelmn kivül chassai palotája, melynek fedele aranyból van s melyben több száz arany bálvány létezik, kimodhatatlan kincset képvisel.

CSARNOK.

Kossuth atyja.

Jertek áldozatra, honfiak, a sirhoz,
Melyben örök álmot Kossuth atyja lelt,
Fáklyát éjelére örök lángu hir hozz,
S gyujts honszerelemre minden hü kebelt!
És hazánk, anyánk te, hozd el czipruságad,
Ugy is oly soká volt sirja elhagyott,
Pedig drágább kincset néked nem adának,
Oh haza! — ő adta dicső Kossuthot!

Porlad a szülő, de halhatatlan részit
Gyermekébe oltá, hogy örök legyen,
Mint forrás a tenger mélyben elenyészik,
Óriást hoz létre, s maga névtelen.
De merüljön mélyre ónja a buvárnak,
S megleli a titkon buzgó élet-ért!
Tiszta ősi cseppjét a nagy oceánnak,
Mely az éggel verseng a végetlenért!

Igy nőtt a fiiban az atyai szellem,
Vállaira tüzvén villám szárnyakat,
Ős polgárerényen, büszke honszerelmen
A viharral játszó tenger igy fakadt,
Nép erőssé, nemzet nagygyá lett hatalmán,
Karddá pörölyözte szolgalánczait,
Lett polgár a jobbágy, s karjok szabadulván,
Félistenek lettek, hogy a haza hitt!

Hallottátok hangja büvös zengzetében
A nemzetjogoknak oroszlánszavát?
Láttátok haragja bősz fergetegében
A pokollal bátran daczoló hazát?
Ez volt a vihar! Fel! vedd korbácsod, zsarnok,
Paskold meg a Hellászt védő oceánt!
De a tenger, a mely egyszer igy viharzott,
Lánczodat és téged megvet egyaránt!

A hazát magának Kossuth visszaadta,
És hazát csupán ő nem találhatott.
Miltiades! nem fogsz vérzeni magadba,
A honért nyert sebbel számüzvén honod!
Majdan könybe fül a tompa hálátlanság,
S hogy légy dicsősége, néped visszahi..
Áldjuk itt porában a hazátlan atyát,
Benne a hazátlant magasztalva mi!

Jertek áldozatra, honfiak, a sirhoz!
Hajh, ő nem jöhet csak, kinek atyja volt!
Kit számüzött sorsa most kétszerte kinoz:
Helyette is nyerjen koszorut a holt!
Nem! mig ez emléknek áldozunk, bizonynyal
Nem maradt ő távol, közibénk leszáll,
Szelleme hazát lel enyhült fájdalomma,
S fáradt bujdosó itt pihenőt talál!

Bartók Lajos.

KÖZGAZDASÁG.

Gazdasági termények állása.

(Folytatás.)

Kolozsmegye. Kolozsvári járás. Őszi vetések kissé javultak, a tavasziak jók, a tengeri szépen kelt, gyümölcsösök és a kényesebb kerti vetemények fagytól kissé szenvedtek, jó széna termés várható M.-örményesi járás. Őszi buza rosz, a rozs is gyenge és gyommal telt, őszi repcze kiveszett, a tavaszi vetetések silányak; szőlőkben, gyümölcsökben középtermés várható. Almási járás. A buzák szépen bokrosodnak, a tavasziak is jól fejlődnek, a fagy és dér itt-ott károkat tett. Gyalui járás. Őszi buza gyenge, rozs közepes; árpa, zab, bükköny szépen keltek ki, tengeriben sincs kár; luczernák, rétek jól indulnak, legelők jók.

Szolnok-Dobokamegye. Deési járás. Őszi vetések silányak, tavasziak sinlik a szárazságot, tengeri szépen kelt; szőlőkben közepes, gyümölcsösökben gyenge termés várható; a rétek nem biztatnak. Cs.-gorbói járás. Őszi vetések nagyon ritkák, a repczéhez nincs remény; a kertekben s a mezei ültetményekben, szőlőkben a hóharmat tett károkat. Bethleni járás. Tengeri megsárgult, a veteményekben a dér okozott némi károkat; szénatermésre rosz kilátások vannak. Kékesi járás. Ősziekből silány középtermés, tavasziakból jobb termés várható; szénából a völgyekben csekély, a magasabb helyeken dus termés igérkezik. Szamosujvári járás. A fagy és hóharmat a rozsban, gyümölcsösökben, szőlőkben, és ültetményekben károkat okozott. Nagy-ilondai járás. Az ültetményekben és gyümölcsökben a dér nagy károkat tett.

Beszterceze-Naszódmegye. Jaádi és besenyői járás. Őszi buzák jól állnak, a tavaszi buzák, árpák és zabok is elég sürüek; szénatermésre van kilátás. Nagy-sajói járás. Ősziek javultak ugyszintén a kaszálók is; a tengeri roszul kelt; a szőlőkben a fagy sok kárt tett, bortermés csekély lesz. Beszterczе-vidéke. Az ősziek szépek, a tavasziak kitünők; gyümölcsből jó közepes, borból nagy termés várható.

Maros-Tordamegye. Marosmenti járás. A gabonák és kaszálók gyéren állanak, a tavaszi növények elsárgultak; a szőlőkben jó, a gyümölcsösökben középtermés remélhető. Vajdaszentiványi és mezőségi járás. Az esővíz sok kárt okozott, mindamellett a tavasziak állapota biztató; gyümölcs kevés lesz. M.-járai járás. Az őszi vetések részben felszántattak, a megmaradottak nagyon ritkák; a tavasziak után középtermés várható; a szőlő tőkék egyharmada és sok gyümölcsfa a nagy hideg folytán kiveszett. Kükülllőmeneti járás. Őszi vetésekből rosz, zabból jó termés mutatkozik, a tengeri állása is biztató; bor-és gyümölcstermésre helyenkint semmi kilátás.

Csikmegye. Szt.-mártoni járás. A tavasziak és a kaszálók jó fejlődésben vannak, azonban az ültetményekben és a gyümölcsösökben a fagy sok kárt okozott. Szépvizi járás. Őszi buzák gyérek, a rozsok meglehetősek, a tavaszi gabonák jól fejlődnek; a tengeriben és burgonyában a fagy tett némi kárt; a gyümölcsösökben sok kár észlelhető. Cyergyó szt.-miklósi járás. Őszi gabonák és a tavasziak is egyaránt kitünők. Szeredai járás. Buzák gyengyék, a rozsból középtermés várható; a tavasziak jó fejlődésben vannak; tengeriben és veteményekben a dér okozott némi károkat. Tölgyesi járás. Az őszi vetések nagyon jól néznek ki, tavasziak most kelnek, a kerti vetemények fagytól szenvedtek.

(Folyt. köv.)

—

Az ország összes szőlőinek szakszerü átvizsgálását rendelte el a földmivelési minisztérium. Hogy e czélra elegendő számu szakerőkkel rendelkezzék, megkereste a közoktatásügyi minisztert, hogy a középtanodák tanárai közül 50 természetinficziált területeken a miniszteri szakértők által be fogván oktattatni, a szőlők átvizsgálása az iskolai szünidők beálltával, lehetőleg julius hó elején az egész országban egyszerre meg fog indittatni. A vizsgálatra szükséges előkészületek — mint a „Magyar Föld“-ben olvassuk — már most vannak folyamatban, nevezetesen a kataszteri térképek alapján kijelöltetnek és megállapittatnak a kerületek, melyek minden egyes szakértő vizsgálódási hatáskörébe tartoznak.

—

A vakand többkárt, mint hasznot okoz. Azon körülmény, hogy Berlin ültetvényeiben a rovar-pondrók annyira elszaporodtak, több oldalról a vakandok kipusztitásának tulajdonitották. Az ültetvények igazgatósága ennek folytán kisérletet tett egy elfogott vakanddal, mely ezen állatok táplálkozására nézve a következő érdekes eredményt szolgáltatta: A vakand falánksága közmondásos. Ezt ezen kisérlet is igazolta. Az elfogott vakandnak ugyanis mintegy százhúsz nagy eső-kukaczot és hetven pondrot adtak. Más napig a vakand az eső-kukaczot majdnem mind felfalta, de a pondrókhoz hozzá sem nyult. Harmad napra valamennyi eső-kukacz el volt pusztitva, de a pondrók közül csak tiz volt megvágva. Ebből látszik, hogy a vakand addig nem nyúl a pondróhoz, mig más eledelt talál. Hasonló kisérleteket a potsdami főkertész is tett melyek ugyanezen eredményre vezettek, ugy hogy bebizonyitottnak tekinthető, hogy a vakandok haszna, melyet a férgek és kukaczok pusztitásával tesznek, nem áll arányban a kárral, melyet az ültetvényekben okozak. A porosz királyi kertekben elfogott minden vakandért 25 fillért fizetnek.

IDEGENEK KOLOZSVÁRTT.

— jun. 11 —

Biasini szálloda.

Weisz Lajos N.-Váradról. Szász Ágnes tanitónő Beszterczéről. Szász Gusztáv marhakereskedő N.-Váradról. Markusz Sigmond B.-Pestről, Freund Ede kereskedő N.-Váradról. Pap Sándor orsz. képviselő N.-Somkutról. Bányai Károly kereskedő Sz.-Ujvárról. Kleinhemsztel Károly Tordáról. Soltész Sándor adófelügyelő Tordáról. Bornemissza János Tordáról. Boér Károly birtokos Deésről, Nádor Béla szinész B.-Pestről. Ivány Mariska Bécsből. Szerényfalvi Béla szinész. Kovács Ignácz, birtokos Reich József főmérnök B.-Pestről, Dr. Almai József Deésről. Losonczinė birtokosné Tordáról. Pap Miklós birtokos Kerekesről. Hirschl Sámuel útazó Bécsből. Fekete János birtokos Egeresről. Belei Mór szolgabiró Zsibóról.

—

Pannonia szálloda.

Stegmüller János birtokos Gyuláról. Welle Andor Szombathelyről. Kelemen Nagy János Brassóból Szombathelyre. Biró Géza. Stantz Józset. Novák István Nyárádról. Neuweld utazó B.-pestről Bukarestbe. Kelle Jakab kereskedő Debreczenből. Nendischán Todor N.-Váradról. Nyárádi Simon telekkönyvezető Medgyesről. Herczeg Lajos Medgyesről. Kametter Juliánna Medgyesről. Bauer Frigyes B.-pestről Bukarestbe.

—

— jun. 12-én. —

Hungária szálloda.

Sommerblatt Ottò utazó Bécsből. Fogarasi Kálmán kereskedő Bécsből. Knina utazó Gráczból. Leubner Bécsből. Dr. Papp főorvos Naszódról. Br. Bánffy Dénes. F. Bohrn kereskedő Bécsből Naláczi és fia Gyulatelkéről.

—

— jun. 12-én —

Biasini szálloda.

Véghl Jenő ügyvédjelölt Egerből. Sterbek Anna Kérőről. Brunner Károly jószágigazgató Rettegről. Morin Antal kereskeeő. Bodor Bertalan Sz.-Ujvárról. Létai Domokos lelkész Toroczkó.-Szt.-Györgyről. Grama Sándor gazdatiszt Sz.- Veszszősről. Szappanyos Miklós M.-Őrről. Dávid István birtokos A.-Járáról. Szőlősi Jánosné ugyanonnan. Schuster György, Kubányi József Deésről. Gimüle János Brassóból. Esztegár ügyvéd Sz.-Ujvárról. Ujváti István birtokos Középlakról. Osztián Márton Sz.-Ujvárról. Murádi Sándorné Sz.-Ujvárról. Donovák Lukács kereskedő Deésről.

—

— jun. 13-án —

Nemzeti szálloda.

Fr. Bertan kereskedő Gráczból. Hollaki Ferenczné Rápoltról. Kappel Károly kereskedő Bécsből. Zukkermann Sigmond utazó Bécsből. Filkeni Tódor ügyvéd Beszterczéről. Kulicska főhadnagy Deésről. Mezei János kir. jbiró Mocsról. Brüll Ignácz, Schvartz Adolf kereskedők N.-Váradról. Lázár M. Sármásról Hamari Tordáról. Küule József orsz. képviselő B.-Pestről.

—

Pannonia szálloda.

Prott Hermann B.-Pestről. Varassi Andor Koloszról. Likka Dániel Beszterczéről. Pálfi Lajos B.-Hunyadról. Gäszweiger Alvizről. Fischer M.-Vásárhelyről. Velitska Lajos bitokos Szászvárosról.

A budapesti árutőzsde hivatalos árjegyzetei

1880. év junius hó 10.

	Minőségi súly Hectoliterenként klgr.	Ára 100 klgr.-nak frt. kr. frt. kr
Búza:		
Bánsági	72·8—74·6	
„	76·4—78·3	12 25.—12 60.
Tiszavidéki	72·8—74·6	
„	76·4—78·3	12 35.—12 70.
Pestvidéki	72·8—74·6	
„	76·4—78·3	12 15.—12 50.
Fehérmegyei	72·8—74·6	
„	76·4—78·3	12 30.—12 65.
Bácskai	72·8—74·6	
„	76·4—78·3	— —. — —.
Rozs:		
Magyar	70 —72	10 10.—10 25.
Árpa:		
Takarmány	60 —62	7 75.— 8 05.
Maláta	62 —68·7	9 10.— —.
Zab:		
Magyar	36·4—40·1	7 90.— 7 75.
Tengeri:		
Bánsági	— —	7 70. 7 75.
Másnemű	— —	7 60.— 7 65.
Repcze:		
Káposzta	— —	— —. — —.
Bánsági	— —	— —. — —.
Köles:		
Magyar	— —	8 —.— 8 25.
Szokvány:		
Buza tavaszra szállitandó	74·7------	— —. — —
Buza Szempt.—Októb. szállitandó	— —	10 35.—10 40.
Rozs tavaszra szállit.	69·2------	— —. — —.
Tengeri Máj.—Jun. szállitandó	— —	7 80.-— 7 85
Repcze káposzta Aug.—Szept. szállitandó	— —	13 —. 13 —.
Repcze bánsági Jul.—Aug. szállitandó	— —	— —. — —.
Szesz (nyers) 100 liter százalékként	— —	33 —.— 34 —

HIVATALOS ÁRFOLYAMOK

a budapesti áru- és érték-tőzsdén

1880. junius 12.

Magyar aranyjáradék	108.20
Magyar vasuti kölcsön	128.—
Magyar kel. vas. államkötv., I. kibocsátás	83.25
Magyar kel. vas. államkötv., II. kibocsátás	101.50
Magyar kel. vasúti államkötv., 1876. évi	88.40
Magyar nyeremény-sorsjegy-kölcsön	112.—
Magyar szőlődézsma váltsági kötvény	93.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	94.—
Magyar földteherment. kötvény záradékkal	93.25
Temes-bánáti földtehermtesitsi kötvény	93.—
Temes-bánáti földteherm. kötv. záradékkal	92.50
Erdélyi földtehermentesitési kötvény	92.75
Horváth-szlavon földtehermentesitési kötv.	
Osztrák járadék papirban	73.70
Osztrák járadék ezüstben	83.80
Osztrák járadék aranyban	88.90
1860-iki államsorsjegyek	130.—
Osztrák-magyar bankrészvény	832.—
Magyar hitelbank részvény	264.25
Osztrák hitelintézet részvény	276.—
Ezüst	
Cs. és kir. arany	554.—
20 frankos arany	934.—
Német birodalmi márka	57,75
London (3 havi váltókért)	117.50

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

BÉKÉSY KÁROLY.

Jégkár elleni biztositás.

A „Magyar-franczia biztositó részvénytársaság“ alólit főügynökségének van szerencséje a. n. é. közönséget az idei jégbiztositási idény alkalmából azon különös figyelemreméltó megjegyzéssel értesiteni, hogy az általa képviselt.

„Magyar-franczia biztositó részvény-társaság“ a mezei termények jégkár elleni biztositását a. n. é. közönség érdekeinek kellő méltánylásával, eddig még egyetlen hason intézet részéről sem nyujtot tetemes előnyökkel hajlandó eszközölni.

Ugyan is rendes dijból a takarmánynövények, kukoricza, buza, rozs, árpa, zab, hüvelyes vetemények, czukorrépa, burgonya, repcze, tatárka, köles, lóhere-mag. répa-mag, mindenféle magvak, zöldség, fonónövények, mák s minden más kereskedelmi növények biztositásánál 50 százalékot, vagy is azok felét, mig a dohány, komló és szőlő biztositásánál 20 százalékot, azaz rendes dijai 5-ét a biztositó fél javára elengedi, tehát azon kedvezményben részelteti, hogy mig a n. é. biztositó közönség eddigelé csak a teljes dijak megfizetésével volt képes termesztményeit biztositani, ezen czélját a „Magyar-franczia biztositó részvény-társaságnál eddigi költségeinek 50 százaléka, illetve 20 százalék megtakaritásával is elérheti.

Nincs okunk tehát kétkedni, hogy a n. é. gazda-közönség, azon körülményt, mely szerint érdekei viszont támogatásáról a Magyar-franczia biztositó-társaság fennebbi eme igen jelentékeny anyagi előnyöket nyujtó méltányos reformja által gondoskodni óhajtott, örömmel üdvözlendi, és társaságunkat nagybecsü bizalmára méltatva, jégkár elleni biztositásainak eszközlésével minél tömegesebben megbizandja.

Biztositási ajánlatokat felvesznek vidéki és kerületi ügynökségeink, valamint

a „Magyar-franczia biztositó“ részvénytársaság kolozsvári főügynöksége főtér 19 sz. a.

NYILTTÉR.*)

Amerikai fogorvos

PERL JÓZSEF

american Dentist Doctor of dental Surgery
e hó tizennyolczadikán körutjáról haza érkezik Kolozsvárra.

*) E rovat alatt megjelent czikkekért semmi felelősséget sem vállal Szerk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

M. kir. államvasutak MENETTERVE keleti vonal.

Érvényes 1880. évi május hó 15-étől.

Nagyvárad—predeali irány.

Állomások		Gyors-vonat 2. sz. óra	Gyors-vonat 2. sz. perc	Személy-vonat 4. sz. óra	Személy-vonat 4. sz. perc	Vegyes-vonat 42. sz. óra	Vegyes-vonat 42. sz. perc	Menetjegy-árak II. oszt. frt	II. oszt. kr.	III. oszt. frt	III. oszt. kr.
Nagyvárad (Vendéglő)	Elind.	3	21	5	10	6	30	6	02	4	30
Rév	„	4	28	6	34	10	00	4	17	2	97
Csucsa (Vendéglő)	„	5	28	7	38	12	20	2	83	2	02
Bánffy-Hunyad	„	6	02	8	15	2	00	1	96	1	40
Egeres	„	—	—	9	00	3	20	1	11	—	79
Kolozsvár (Vendéglő)	Érkez.	7	03	9	50	4	52	—	—	—	—
Kolozsvár	Elind.	7	13	10	14	5	20	—	—	—	—
Apahida	„	—	—	10	36	6	00	—	53	—	37
Gyéres	„	—	—	12	04	8	49	2	04	1	46
Kocsárd (Elágazás M.-Vásárhely felé)	Érkez.	8	48	12	38	9	41				
Kocsárd (Vendéglő)	Elind.	8	53	12	48	9	30	2	72	1	94
Maros-Ujvár	„	—	—	12	56	9	42	2	99	2	14
Felvincz	„	—	—	1	03	10	00	2	96	2	14
Nagy-Enyed	„	9	17	1	27	11	00	3	50	2	50
Tövis (Elágazás Gyulafehérvár felé)	Érkez.	9	32	1	47	11	35				
Tövis (Vendéglő)	Elind.	9	39	2	07	12	34	4	05	2	90
Karácsonfalva	„	—	—	2	35	1	28	4	69	3	35
Balázsfalva	„	10	08	2	50	1	01	4	95	3	53
Hosszu-Aszó	„	—	—	3	07	2	28	5	66	4	04
Mikeszásza	„	—	—	3	23	2	59	5	66	4	04
Kapus (Elágazás Nagy-Szeben felé)	Érkez.	10	41	3	41	3	28				
Kapus (Vendéglő)	Elind.	10	48	3	51	3	52	6	05	4	32
Medgyes	„	11	02	4	11	4	37	6	44	4	61
Erzsébetváros	„	11	24	4	44	6	00	7	16	5	10
Segesvár (Vendéglő)	Erkez.	11	51	5	22	7	09				
Segesvár	Elind.	12	11	5	32			8	01	5	73
Héjasfalva	„	12	26	5	50			8	41	6	00
Erked	„	—	—	6	28			9	03	6	45
Homoród-Kőhalom	„	1	31	7	29			10	10	7	22
Ágostonfalva	„	2	02	8	18			11	08	7	01
Apácza	„	2	22	8	51			12	95	8	29
Földvár	„	2	42	9	23			12	17	8	70
Brassó	„	3	23	10	12			13	03	9	32
Predeal	Érkez.	4	28	11	39						

Predeal—nagyváradi irány.

Állomások		Gyors-vonat 1. sz. óra	Gyors-vonat 1. sz. perc	Személy-vonat 3. sz. óra	Személy-vonat 3. sz. perc	Vegyes-vonat 63. sz. óra	Vegyes-vonat 63. sz. perc	Menetjegy-árak II. oszt. frt	II. oszt. kr.	III. oszt. frt	III. oszt. kr.
Predeal	Elind.	12	59	4	53						
Brassó	„	2	14	6	13			13	04	9	32
Földvár	„	2	42	6	52			12	17	8	70
Apácza	„	3	01	7	23			11	95	8	29
Ágostonfalva	„	3	16	7	51			11	08	7	91
Homoród-Kőhalom	„	3	46	8	41			10	10	7	21
Erked	„	—	—	9	41			9	03	6	45
Héjasfalva	„	4	56	10	15			8	41	6	00
Segesvár (Vendéglő)	Érkez.	5	09	10	32			8	01	5	73
Segesvár	Elind.	5	14	10	52	7	10				
Erzsébetváros	„	5	40	11	31	8	40	7	16	5	10
Medgyes	„	6	01	12	06	9	50	6	44	4	61
Kapus (Elágazás Nagy-Szeben felé)	Érkez.	6	13	12	24	10	18	6	05	4	32
Kapus (Vendéglő)	Elind.	6	33	12	30	11	30				
Mikeszásza	„	—	—	12	49	12	11	5	66	4	04
Hosszu-Aszó	„	—	—	1	05	12	35	5	66	4	04
Balázsfalva	„	7	05	1	25	1	05	4	95	3	53
Karácsonfalva	„	—	—	1	40	1	33	4	69	3	35
Tövis (Elágazás Gyulafehérvár felé)	Érkez.	7	32	2	06	2	16	4	05	2	90
Tövis (Vendéglő)	Elind.	7	39	2	26	3	00				
Nagy-Enyed	„	7	56	2	48	3	50	3	50	2	50
Felvincz	„	—	—	3	10	4	30	2	99	2	14
Maros-Ujvár	„	—	—	3	17	4	41	2	99	2	14
Kocsárd (Elágazás M.-Vásárhely felé)	Érkez.	8	20	3	24	4	52	2	72	1	94
Kocsárd (Vendéglő)	Elind.	8	25	3	34	5	30				
Gyéres	„	—	—	4	10	6	40	2	04	1	56
Apahida	„	—	—	5	38	9	00	—	53	—	37
Kolozsvár (Vendéglő)	Érkez.	10	11	5	59	9	36				
Kolozsvár	Elind.	10	21	6	24	7	04	—	—	—	—
Egeres	„	—	—	7	22	8	52	1	11	—	79
Bánffi-Hunyad	„	11	34	8	08	10	50	2	96	1	40
Csucsa	„	12	08	8	50	12	30	4	83	2	02
Rév	„	12	50	9	48	3	40	6	17	2	97
Nagyvárad (Vendéglő)	Érkez.	1	45	11	00	7	02	6	02	4	30

Kapus—nagyszebeni szárnyvonal.

Állomások	Vegy. von. 312. sz. Minden nap óra	perc	Állomások	Vegy. von. 311. sz. Minden nap óra	perc	Árak II. o. frt	kr	III. o. frt	kr
Kapus (Ven.) Ind.	11	10	N.-Szeben (Ven.) Ind.	3	58	7	83	5	59
N.-Szeben (Ven.) Érk.	1	41	Kapus (Ven.) Érk.	5	50	6	05	4	32

Tövis—gyulafehérvári szárnyvonal.

Állomások	Vegy. von. 212. sz. Minden nap óra	perc	Vegy. v. 214. sz. óra	perc	Állomások	Vegy. von. 211. sz. Minden nap óra	perc	Vegy. v. 213. sz. óra	perc	Árak II. o. frt	kr	III. o. frt	kr
Tövis (Vend.) Ind.	2	39	8	20	Gy.-Fehérv. (V.) Ind.	1	01	6	52	4	80	3	42
Gy.-Fehérv. (V.) Érk.	3	11	9	10	Tövis (Vend.) Érk.	1	33	7	24	4	0[illegible]	2	90

Kocsárd—marosvásárhelyi szárnyvonal.

Állomások	Vegy. von. 112. sz. Minden nap óra	perc	Állomások	Vegy. von. 111. sz. Minden nap óra	perc	Árak II. o. frt	kr	III. o. frt	kr
Kocsárd (Ven.) Ind.	9	10	M.-Vásárhely Ind.	12	06	5	07	3	63
Maros-Ludas „	10	18	Csapó-Radnóth „	1	26	1	08	2	94
Csapó-Radnóth „	11	13	Maros-Ludas „	2	23	3	46	2	49
M.-Vásárhely Érk.	12	26	Kocsárd (Ven.) Érk.	3	17	2	72	1	27

JEGYZET: A vastagabb számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig számitott éjjeli időt jelentik. — **Az árak Kolozsvártól vannak számitva.**

SÁRGA KRISTOF
fehérnemü és vászon-raktára
Kolozsvártt,
(belközéputcza, kisegitö alatt.)

Kűl- és belföldi nagykereskedők és gyárosokkali egyenes összeköttetésemnél fogva azon kellemes helyzetben vagyok n. érd. vevőimnek kezesség mellett, legjutányosabb áron valódi árukkal szolgálni.

Raktáromban legnagyobb választékban kaphatók:

Férfi fehér-ingek, chiffon, cretton és madepolan szövetből, sima, himzett és redős gallérral, vagy a nélkül 85 krtól 3 frt 50 krig.
Férfi szines ingek, angol oxford, creton és madepolan szövetből 100 különböző mintára, jó szintartó 60 krtól 2 frt 60-ig.
Szines és fehér gyapju alsó-ingek és nadrágok 70 krtól 5 frtig.
Férfi alsó nadrágok (gatyák) mindennemü szabásu, legjobb len- és pamut vászonból 70 krtól 2 frt 50-ig.
Férfi legújabb gallérok és kézelők 4 rétü legjobb chiffon szövetből párja 40 kr.
Férfi szines-szélü selyem, — len és pamut **zsebkendők** szegve 6 darab egy kötegben 60 krtól 7 frtig.
Valódi len fehér zsebkendők 6 darab egy kötegben 1 frt 50 krtól 7 frtig.
Női ingek len és pamut vászonból, sima, himzett vagy redős 1 frtól 5 frtig.
Női háló réklik, 1 frtól 5 frtig, főkötők len és schiffon vászonból 40 krtól 80 krig. (79) 21—*
Női alsó szoknyák és **nadrágok** 90 krtól 7 frtig.
Női piquet réklik, nadrágok és szoknyák, 1 frt 50 krtól 5 frtig.
Függöny-neczek, gyapju pamut takarók, paplanok, madráczok, mely utóbbiakból különösen nagy raktárt tartok.
Legujabb szerkezetü **csőernyők**, 1 frt 40-től 15 frtig.
Fehér és szines **harisnyák**, gyapju, len, pamut és selyemből, párja 15 krtól 1 frt 50 krig.
Legujabb **nyakkendők, posztó, szavasbör és glage kesztyük, nadrágtartók, harisnya-kötők, órasinorok** stb. legjutányosabb árban.

Fehér és szines asztalnemü, mindenféle len és pamut vászon szin-tartó creton, oxford és madepolán, szines ingszövetek

1000 különböző mintára 16 krtól 52 krig., 100 különböző fajtáju chiffon, creton és madepolan fehér ingszövetek 80, 155, és 170 centiméter széles 22 krtól 70 krig,

sima, himzett és redős

len és pamut ingbetétek 25 krtól 3 frtig. Len és chiffon himzett stráfok és betétek, kötő, varró, himző pamutok és czérnák, ujon szülöttek részére főkötők, réklik és takarók stb.

Továbbá elvállalok kiházasitás, vagy magán szükségre kivánt fehérnemüek pontos elkészitését; kitünő szabás és jó összeállitásra legnagyobb figyelem van forditva.

Megrendeléseket, nyak bőség, váll- és ujjahossza, papirszeleten pontos mértéke beküldése mellett saját felelősségemre azonnal teljesitek, mely esetben árát és fajtáját meghatározni kérem.

Bármely megrendelés ha nem tökéletesen kielégitő, az érte fizetett összeget visszaszolgálom, vagy másokkal kivánatra kicserélem.

Legfőbb törekvésem n. érd. vevőim bizalmát továbbra is kiérdemelni és azt megtartani

alázatos szolgája

Sárga Kristóf.

Főnyeremény 200,000 frt.
legkisebb nyeremény 200 frt.
1880. julius 1-sején

nagy húzása lesz a kormány által alapitott és biztositott 1858-iki, **129 millió 239,200 forintot** tevő állami vasúti hitelkölcsönnek.

A kölcsön nyereményei között vannak 200,000, 150,000, 50,000, 25,000, 20,000, 15,000, 10,000, 5,000, 2,000, 1,000, 500 frt etc. és 200 frt. o. é. mint legkisebb nyeremenye minden kihúzott sorsjegynek.

Egyetlen sorsjáték-kölcsön sem nyújt ekkora valószinűséget a nyereményre, mint ez s mindenkinek alkalma lehet csekély befektetésért a 200,000 frtot elnyerni (215) 5—*

Egy sorsjegy ára sor- és nyerőszámmal 2 frt, 3 sorsjegyé 5 frt, 7 sorjegyé 10 frt, 15 jegyé 20 frt. o. é. papirban.

Szives megbizatások az összeg beküldése mellett, postai utánvéttel vagy befizetéssel gyorsan, lelkiismeretesen és költségmentesen teljesittetnek, minden megrendeléshez a hivatalos játékterv mellékeltetik, minden tudakozódásra válasz szivesen adatik s húzás után a nyeremény számok minden résztvevőnek ingyen megküldetnek s a nyeremények rögtön kifizettetnek, tessék csak rögtön és közvetlenül a

J. Breycha frankfurti (a Majna mellett) kereskedelmi házhoz fordulni

Kiadó szállás.

B.-Király-utczában 22. sz. alatt az emeletben az utczára és földszint kiadó szállások vannak.

(226) 2—6

FEYTONA,

(223) a hires amerikai szer **fogfájás ellen, rögtön segit!** 4—5

50 kr. o é. Valódi VALENTINI A. E. gyógyszerész urnál Kolozsvártt.

A legjobb pisztoly nem használ, ha nem találhatunk.

Hogy azonban jó lövész lehessünk, legalább e pisztoly árnak háromszorosát, csak lőszerre is, kellene kiadnunk.

A Gaggenaui-vasaknafféle uj-lég-pisztoly (Rastatt mellett, Badenben), alkalmat nyujt arra, hogy **mégszobában is**, és lőszerre való kiadás nélkül, jó pisztolylövész lehessünk. Ezen kitünő, és gyakorlatra igen alkalmas, fegyver nem durran es 15 méternyi távolságra, velő hajtást még oly erővel ad, hogy a nyil, pl. egy deszkába, 6 mm. meternyi mélységig jut, vagy a golyó egy madarat képes megölni. A megtöltés négy (4) fogással és igen könyen végbevihető. Egy és ugyanazon nyil 1000-nál többször használható. A számos előállitás, szakgépek segitségével, lehetségessé teszi, hogy egy ilyen kitünöen szervezett, finom es tartosan elnickelt 6 nyillal és 100 golyóval ellátott pisztoly, bársony tartóban, csak osztr. ért. frt. 7.50 ért. és bermentesen megküldhető be kerüljen. Külön nyilak, 1½ dutzadként osztr. ért. frt. 1.—, és külön golyók 1000 drb. ara osztr. ért. frt. 1.— A lőszertakarítás majdnem helyreállitja a pisztoly kiadási költségeket. Szállitások utánvétel v. előfizetési utján történhetnek; a gyár jótállást nyujt.

Szabadult. Légpisztol frt. 7.50 berementes. 4—24

(207)

Téli gyógymód. — Nyári gyógymód. — Őszi gyógymód. — Tavaszi gyógymód.

VILMOS
köszvény- és rheuma ellen való
vértisztitó theája
Vilmos Ferencz
gyógyszerésztől Neukirchenben. (Észak N. o.)

Köszvény, rheuma, lábfájdalmak és egyéb megcsökönösödött bajok, fekélyes sebek, nemi és börkiütési betegségek, kütegek a testen vagy arczon, foltok, syphilistikus forradások, máj- és lépdaganatok, hämorrhoid-bajok, sárgaság, heves idegbántalmak, izom- és izfájdalmak, gyomor-nyomás, hülések, szornlás, titkos bajok, scrophula-betegségek, mirigydaganatok és egyéb betegségek ellen sokoldalulag és a legjobb eredménynyel alkalmazható, mit az elismerő iratoknak ezere tanusit. Bizonyitványok ingyen küldetnek meg.

Egyes csomag 8 adagban 1 frt, bélyeg és csomagolás 10 kr.

Ovakodni kell a hamisitványoktól, s meg kell nézni számos államban törvényesen biztositott védbélyegünket.

Kapható Kolozsvártt **Valentini Adolf** gyógyszerész urnál.

(148) 6—26

FEHÉR MIKLÓS,
vezérügynök

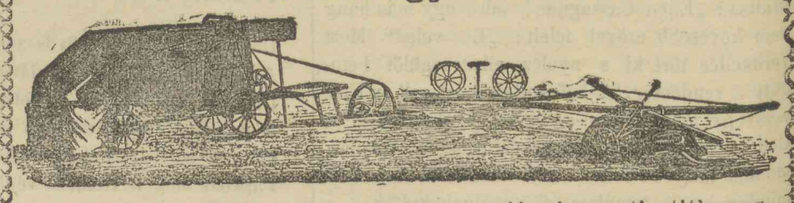

ajánlja: **Hofherr M.** szabadalmazott **járgányos tisztitó szerkezetü cséplőgépeit 4 kis mokány lóerőre**, mely gépek a szerzett tapasztalatok nyomán a legmunkaképesebb, — s legtartósabbaknak bizonyultak és tiszta munkájuknál fogva a legkönnyebb járattal párositva legalkalmasabbak a kisbirtokosoknak; —

ajánlja továbbá: **A magy. kir. államvasutak gépgyára által** készitett kevés tüzelőanyagot igénylő és erős szerkezetü fa-, kőszén- és szalmafűtésre egyaránt alkalmas **gőzmozdonyokat** és ugyanezen gyár által készitett **vasgerendás gőzcséplőgépeket**, melyek kiváltképen **szilárdkivitelük** és **nagy munkaképességük** által tüntették ki magukat; valamint mindennemü legjelesebb bel- és külföldi gazdasági gépeit a **legolcsóbb árakon.**

Iroda, raktár és műhely, Budapesten, Üllői-út 25. sz. „Köztelek".

Árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve megküldetnek.

T. cz. Fehér Miklós urnak Budapesten.

A múlt évi junius 25-én Öntől vett Hofherr-féle tisztitó cséplőgéppel teljesen meg vagyok elégedve, ennek következtében teljes bizalommal kérem véleményét következőkről adni:

Szándékom volna a jövőre egy és ugyanazon járgánynyal, még egy ép oly cséplőt mint ez hajtatni s felkérem, ha terhére nem esik, legyen szives engem minél előbb ezekről értesiteni.

Kelt Varsolcz, 1879. január 27-én.

Tisztelettel

(217) 3—6 Mártonffy Zsigm.

Nyomatott a KELET" nyomdájában Kolozsvártt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.